

1. මූල්‍ය ප්‍රකාශන

1.1 තත්වගණනය කළ මතය

සිලෝන් ෂීපින් කෝපරේෂන් ලිමිටඩ් සමාගමේ (“සමාගම”) 2020 මාර්තු 31 දිනට මූල්‍ය තත්ව ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ විස්තීරණ ආදායම් ප්‍රකාශනය, හිමිකම් වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශනය, මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය සහ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ සටහන්, සාරාංශගත වැදගත් ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවලින් සමන්විත 2021 මාර්තු 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154 (1) ව්‍යවස්ථාව සමඟ සංයෝජිතව කියවිය යුතු 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ විධිවිධාන ප්‍රකාරව මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. පාර්ලිමේන්තුව වෙත ඉදිරිපත්කළ යුතු යැයි මා අදහස් කරන මාගේ අදහස් දැක්වීම් හා නිරීක්ෂණයන් මෙම වාර්තාවේ දැක්වේ.

මෙම වාර්තාවේ 1.5 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණු වලින් වන බලපෑම හැර, සමාගමේ 2020 මාර්තු 31 දිනට මූල්‍ය තත්වය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා එහි මූල්‍ය කාර්යසාධනය හා මුදල් ප්‍රවාහ සත්‍ය හා සාධාරණ ලෙස දැක්වෙන අයුරින් ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙළ කර ඇති බව මා දරන්නාවූ මතය වේ.

1.2 තත්වගණනය කළ මතය සඳහා පදනම

මෙම වාර්තාවේ 1.5 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණු මත පදනම්ව මාගේ මතය තත්වගණනය කරනු ලැබේ.

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතීන්ට (ශ්‍රී.ලං.වි.ප්‍ර.) අනුකූලව මා විගණනය සිදු කරන ලදී. මෙම විගණන ප්‍රමිතීන් යටතේ වූ මාගේ වගකීම, මෙම වාර්තාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම යන කොටසේ තවදුරටත් විස්තර කර ඇත. මාගේ තත්වගණනය කළ මතය සඳහා පදනමක් සැපයීම උදෙසා මා විසින් ලබාගෙන ඇති විගණන සාක්ෂි ප්‍රමාණවත් සහ උචිත බව මාගේ විශ්වාසයයි.

1.3 මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් කළමනාකරණයේ සහ ඊට සම්බන්ධ පාර්ශවයන්ගේ වගකීම්

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව පිළියෙළ කිරීම හා සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම සහ වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොරව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙළ කිරීමට හැකිවනු පිණිස අවශ්‍ය වන අභ්‍යන්තර පාලනයන් තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීම වේ.

මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙළ කිරීමේදී, සමාගම අඛණ්ඩව පවත්වාගෙන යාමේ හැකියාව තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීමක් වන අතර, කළමනාකාරිත්වය සමාගම ඇවර කිරීමට අදහස් කරන්නේ නම් හෝ වෙනත් විකල්පයක් නොමැති විටදී මෙහෙයුම් නැවැත්වීමට කටයුතු කරන්නේ නම් හැර අඛණ්ඩ පැවැත්මේ පදනම මත ගිණුම් තැබීම හා සමාගමේ අඛණ්ඩ පැවැත්මට අදාළ කරුණු අනාවරණය කිරීමද කළමනාකරණයේ වගකීමකි.

සමාගමේ මූල්‍ය වාර්තාකරණ ක්‍රියාවලිය සම්බන්ධව පරීක්ෂා කිරීමේ වගකීම, සම්බන්ධ පාර්ශව විසින් දරනු ලබයි.

2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 16 (1) උප වගන්තිය ප්‍රකාරව, සමාගමේ වාර්ෂික සහ කාලීන මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙළ කිරීමට හැකිවන පරිදි ස්වකීය ආදායම්, වියදම්, වත්කම් හා බැරකම් පිළිබඳ නිසි පරිදි පොත්පත් හා වාර්තා පවත්වාගෙන යාම අවශ්‍ය කෙරේ.

1.4 විගණන විෂය පථය

සමස්තයක් ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශන, වංචා සහ වැරදි නිසා ඇතිවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර බවට සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාදීම සහ මාගේ මතය ඇතුළත් විගණකගේ වාර්තාව නිකුත් කිරීම මාගේ අරමුණ වේ. සාධාරණ සහතික වීම උසස් මට්ටමේ සහතිකවීමක් වන නමුත්, ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනය සිදු කිරීමේදී එය සෑම විටම ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් අනාවරණය කරගන්නා බවට වන තහවුරු කිරීමක් නොවනු ඇත. වංචා සහ වැරදි තනි හෝ සාමූහික ලෙස බලපෑම නිසා ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවිය හැකි අතර, එහි ප්‍රමාණාත්මකභාවය මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පදනම් කරගනිමින් පරිශීලකයන් විසින් ගනු ලබන ආර්ථික තීරණ කෙරෙහි වන බලපෑම මත රඳාපවතී.

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනයේ කොටසක් ලෙස මා විසින් විගණනයේ දී වෘත්තීය විනිශ්චය සහ වෘත්තීය සැකමුසුබවින් යුතුව ක්‍රියාකරන ලදී. මා විසින් තවදුරටත්,

- ප්‍රකාශ කරන ලද විගණන මතයට පදනමක් සපයා ගැනීමේදී වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවීමේ අවදානම් හඳුනා ගැනීම හා තක්සේරු කිරීම සඳහා අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කර ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. වරදවා දැක්වීම හේතුවෙන් සිදුවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් සිදුවන බලපෑමට වඩා වංචාවකින් සිදුවන්නාවූ බලපෑම ප්‍රබල වන්නේ ඒවා දුස්සන්ධානයෙන්, ව්‍යාජ ලේඛන සැකසීමෙන්, වේතනාන්විත මහභරීමෙන්, වරදවා දැක්වීමෙන් හෝ අභ්‍යන්තර පාලනයන් මහභරීමෙන් වැනි හේතු නිසා වන බැවිනි.
- අභ්‍යන්තර පාලනයේ සඵලදායීත්වය පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමේ අදහසින් නොවුවද , අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කිරීම පිණිස අභ්‍යන්තර පාලනය පිළිබඳව අවබෝධයක් ලබාගන්නා ලදී.
- භාවිතා කරන ලද ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවල උචිතභාවය , ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තුවල සාධාරණත්වය සහ කළමනාකරණය විසින් කරන ලද සම්බන්ධිත හෙළිදරව් කිරීම් අගයන ලදී.
- සිද්ධීන් හෝ තත්ත්වයන් හේතුවෙන් සමාගමේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ ප්‍රමාණාත්මක අවිනිශ්චිතතාවයක් තිබේද යන්න සම්බන්ධයෙන් ලබාගත් විගණන සාක්ෂි මත පදනම්ව ගිණුම්කරණය සඳහා ආයතනයේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ පදනම යොදා ගැනීමේ අදාලත්වය තීරණය කරන ලදී. ප්‍රමාණවත් අවිනිශ්චිතතාවයක් ඇති බවට මා නිගමනය කරන්නේ නම් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඒ සම්බන්ධයෙන් වූ හෙළිදරව්කිරීම් වලට මාගේ විගණන වාර්තාවේ අවධානය යොමු කළ යුතු අතර, එම හෙළිදරව්කිරීම් ප්‍රමාණවත් නොවන්නේ නම් මාගේ මතය විකරණය කළ යුතුය. කෙසේ වුවද, අනාගත සිද්ධීන් හෝ තත්ත්වයන් මත අඛණ්ඩ පැවැත්ම අවසන් වීමට හැකිය.
- මූල්‍ය ප්‍රකාශන වලට ව්‍යුහය හා අන්තර්ගතය සඳහා පාදක වූ ගනුදෙනු හා සිද්ධීන් උචිත හා සාධාරණව ඇතුළත් වී ඇති බව සහ හෙළිදරව් කිරීම් ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සමස්ථ ඉදිරිපත් කිරීම අගයන ලදී.

හැකිතාක් දුරට හා අවශ්‍ය ඕනෑම විටෙක පහත සඳහන් දෑ පරීක්ෂා කිරීම සඳහා විගණන විෂය පථයද පුළුල් කර ඇත.

- තොරතුරු ඉදිරිපත් කිරීම සම්බන්ධයෙන් බලන කළ සමාගමේ කාර්යයන් අඛණ්ඩව ඇගයීමට හැකිවන පරිදි එහි සංවිධානය, පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි විධිමත්ව හා ප්‍රමාණාත්මකව සැලසුම් කර තිබේද යන බව සහ එකී පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි ඵලදායී ලෙස පවත්වාගෙන යනු ලැබේ ද යන බව;

- යම් අදාළ ලිඛිත නීතියකට හෝ සමාගමේ පාලක මණ්ඩලය විසින් නිකුත් කරන ලද වෙනත් පොදු හෝ විශේෂ විධානයකට අනුකූලව, සමාගම ක්‍රියාකර ඇති බව,
- සිය බලතල, කර්තව්‍ය සහ කාර්යයන්ට අනුකූලව කටයුතු කර ඇති බව,
- සම්පත් සකසුරුවම් ලෙස, කාර්යක්ෂම ලෙස සහ ඵලදායී ලෙස කාලසීමාවන් තුළ සහ අදාළ නීතිරීතිවලට අනුකූලව ප්‍රසම්පාදනය කර භාවිතා කර ඇති බව,

1.5 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීම සම්බන්ධ විගණන නිරීක්ෂණ

1.5.1 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීම පිළිබඳ අභ්‍යන්තර පාලනය

ගනුදෙනු කළමනාකාරිත්වයේ පොදු සහ නිශ්චිත අධිකාරිබලය සහිතව ක්‍රියාත්මක කිරීම, අදාළ වන වාර්තාකරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට අවශ්‍ය වන පරිදි ගනුදෙනු සටහන් කිරීම සහ වත්කම් සඳහා ගිණුම් කටයුතුභාවය පවත්වාගෙන යාම, කළමනාකාරිත්වයේ පොදු සහ නිශ්චිත අධිකාරි බලය සහිතව පමණක් වත්කම්වලට ප්‍රවේශ වීම, සටහන් කරන ලද වත්කම් සඳහා වූ ගිණුම්කටයුතුභාවය පවත්වා වත්කම් සමඟ සාධාරණ කාල වකවානුවලදී සැසඳීම සහ වෙනස්කම් ඇතොත් ඒවා සම්බන්ධයෙන් නිසි පියවර ගැනීම ආදිය සඳහා සාධාරණ තහවුරුවක් ලබා ගැනීමට ප්‍රමාණවත් “මනා ලෙස සැලසුම් කරන ලද” අභ්‍යන්තර ගිණුම්කරණ පාලන පද්ධතියක් ආයතනය විසින් පවත්වාගෙන යාම අවශ්‍ය වේ.

1.5.2 ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතියට අනුකූල නොවී

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
<p>(i) මූල්‍ය ප්‍රකාශන ඉදිරිපත් කිරීම පිළිබඳව වූ ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත අංක 01 (LKAS 01) හි 35 වැනි ඡේදයට අනුව, ගනුදෙනුව සම්බන්ධ විදේශ විනිමය ලාභ සහ අලාභ ප්‍රමාණාත්මක වේ නම්, ආයතනය විසින් එම ලාභ සහ අලාභ වෙනම ඉදිරිපත් කළ යුතු නමුත්, එයට පටහැනිව, සමාගම විසින් දරන ලද පිරිවැය, බාහිර පාර්ශ්ව විසින් නිරවුල් කිරීමේදී, උපයා තිබූ විනිමය ලාභය වූ රු.79,314,975 ක්, රු.2,715,856,270 ක් වූ සෘජු වියදම්වලට එරෙහිව හිලවී කර තිබුණි.</p> <p>තවද, එම ප්‍රමිතියේ 32 ඡේදයට අනුව, ප්‍රමිත මගින් අවසර දෙනු ලැබුවහොත් මිස අස්තිත්වය විසින් වගකීම්වලට එරෙහිව වත්කම් හිලවී නොකළ යුතුය; ඊට පටහැනිව, සමාගම විසින් රු.888,948 ක් වූ හර ශේෂ ගෙවිය යුතු වෙළඳ ශේෂයන්ට එරෙහිව හිලවී කර තිබුණි. එහි ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන්, සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානයේ දී, සෘජු</p>	<p>ඔබ සඳහන් කර තිබූ එම අතිරික්ත ප්‍රමාණ ඇති වන්නේ අප ඔවුන්ට ගෙවීමට භාවිතා කරන ලද විනිමය අනුපාතිකයේ සහ තොග ලබන්නන්ගෙන් ප්‍රතිපූරණය කළ විනිමය අනුපාතිකයේ වෙනස මගිනි.</p> <p>වර්තමානයේ අප එය හඳුනා ගෙන ඇති අතර එය සිදු වී ඇත්තේ අප ගනුදෙනුව සිදු කරන ලද කාලයේ දී ය. පසුව, විනිමය ලාභ සහ අලාභ හෝ වෙනත් ආදායම් සලකා බැලීමට අවශ්‍ය කටයුතු අප විසින් සම්පාදනය කර ඇත. මෙය 2021/2022 මූල්‍ය වර්ෂය තුළ අපගේ පද්ධතියට සම්පූර්ණයෙන්ම බලපා ඇත.</p>	<p>කළමනාකරණය විසින් මූල්‍ය තොරතුරුවල නිරවද්‍යතාව, සම්පූර්ණත්වය සහ විනිවිදභාවය පිළිබඳව සහතික කළ යුතුය. ප්‍රමිතිවල දක්වා ඇති අවශ්‍යතාවට අනුව ඉදිරිපත් කිරීම සිදු කළ යුතුය.</p>

වියදම් සහ වෙළඳ ගෙවිය යුතු මුදල් අනුපිළිවෙළින් රු. 79,314,975 කින් සහ රු. 888,948 කින් අඩුවෙන් දක්වා තිබුණි.

(ii) ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත 21 (LKAS 21) හි 39 (අ) ඡේදයට අනුව “ඉදිරිපත් කරන ලද එක් එක් මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය සඳහා වත්කම් සහ බැරකම් එම මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනයේ අවසාන අනුපාතයට පරිවර්තනය කළ යුතුය”. ඊට පටහැනිව, සමාගම විසින් නැව් දෙක තැනීමේ ගිවිසුම් ප්‍රකාරව, ඉතිරිව ඇති වගකීම් හිමිකම් වෙනුවෙන් නැව් තැනීමේ සමාගම විසින් තැන්පත් කර තිබූ රු. 114,247,992 (එ.ජ.ඩො.745,246) ක ගෙවිය යුතු ශේෂය පරිවර්තනය කර නොතිබුණි. එබැවින් වගකීම් අළුත්වැඩියා ලැබිය යුතු මුදල් (වගකීම්) රු. 29,176,836 කින් අඩුවෙන් දක්වා තිබුණි. තවද, මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය අනුව, විවිධ විදේශ මුදල් ඒකකවලින් පැවති එකතුව රු. 831,367,435 ක් වූ විදේශීය ණයහිමියන් (නැව් නියෝජිතයන්), මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දිනට පැවති අනුපාතයට පරිවර්තනය කර නොතිබුණි.

(iii) “දේපළ, පිරිසත සහ උපකරණ” පිළිබඳ ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතයේ (LKAS 16) 51 වැනි ඡේදයට අනුව, වත්කම්වල අවශේෂ වටිනාකම සහ ප්‍රයෝජනවත් ජීව කාලය අවම වශයෙන් සෑම මූල්‍ය වර්ෂයක් අවසානයේම සමාලෝචනය කළ යුතු අතර අපේක්ෂාව පෙර ඇස්තමේන්තුවලට වඩා වෙනස් වන්නේ නම්, එම වෙනස (වෙනස්කම්) ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තුවේ වෙනස්වීම් සහ දෝෂ පිළිබඳ LKAS 8 ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තියට අනුකූලව ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තුවක වෙනසක් වශයෙන් ගිණුම් තැබිය යුතු වේ. එයට පටහැනිව, රු. 41,315,756 ක් වටිනා වත්කම් මූල්‍ය ප්‍රකාශන සකස් කරන අවස්ථාවේ දී සම්පූර්ණයෙන්ම

වගකීම් අළුත්වැඩියා කිරීමේ බැරකම් මුදල ලෙස පෙන්වා ඇති මුදල සම්බන්ධයෙන් මම එකඟ වෙමි. නමුත් Gulf Maritime Service (Pak) Ltd හැර, අනෙකුත් විදේශීය ණයහිමියන් වසර 10කට වැඩි කාලයක් සඳහා මෙහෙයුම් සිදු නොකරන බැවින්, වර්තමාන අනුපාතයට තක්සේරු නොකිරීමට කළමනාකාරිත්වය විසින් තීරණය කර ඇත.

නියෝජිතයන්වල ක්‍රියාකාරකම් අභාවයට යෑමෙන් අනතුරුව, ගිණුම් ප්‍රකාශන නොපැවති අතර එම නිසා වසරින් වසර ශේෂ අඛණ්ඩව පවත්වාගෙන යෑම හැර ලෙජරයේ වාර්තා යාවත්කාලීන කිරීමක් සිදු නොවීය. වාර්තා කාමරයට භෞතික වාර්තා මාරු කිරීමෙන් අනතුරුව, වසර 5-6 කට පසුව, ලෙජර ශේෂය සමඟ සසඳා බැලීම සඳහා භෞතික වාර්තා නොතිබුණි. වාර්ෂික ගිණුම්වල වසරින් වසර ආපසු යෑමේදී, මෙම ශේෂ කිසිදු වෙනසක් නොමැතිව ඉදිරියට ගෙන ගොස් ඇති බව දැකිය හැකි විය. මෙම නියෝජිතයන් ශේෂ නිරවුල් කරන ලෙස හිමිකම් ඉල්ලූ බවට වාර්තා වී නොමැත.

සිලෝන් ෂීපින් කෝපරේෂන් ලිමිටඩ් සමාගම මගින් මෙම වාහන, ගෘහභාණ්ඩ සහ සවි කිරීම් සහ කාර්යාල උපකරණ වසර ගණනාවක් භාවිතා කළ අතර ඒවායේ කිසිදු වැහැරීම හා ගෙවියාම් වටිනාකමක් නොතිබුණි. ඔබ ඒවායේ තත්ත්වය මැනවින් නිරීක්ෂණය කර ඇත්නම්, එම වත්කම් තක්සේරු කිරීම සිලෝන් ෂීපින් කෝපරේෂන් ලිමිටඩ් සමාගමට තවත් පිරිවැයක් පමණක් වන බව ඔබට වැටහෙනු ඇත. 1999 වර්ෂයේ ස්ථාපනය කරන ලද පරිගණක මෘදුකාංගය වසර 22 කට ආසන්න කාලයක් පැරණි බැවින් සමාගමේ අවශ්‍යතා සපුරාලීම සඳහා පැකේජය නොගැළපෙන අතර පරිශීලක-හිතකාමී ද නොවන්නේය. සමාගමට මෙයින් කිසිදු වටිනාකමක් නොලැබෙන බැවින්, කළමනාකාරිත්වය මගින් පරිගණක

මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ශේෂ පරිවර්තනය කිරීමේදී, කළමනාකාරිත්වය ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති අංක 21 (LKAS 21) අනුකූලව කටයුතු කළ යුතුය.

කළමනාකාරිත්වය විසින් මෙම වත්කම් තම එදිනෙදා කටයුතු සඳහා භාවිතා කර ඒවායින් ආර්ථික ප්‍රතිලාභ ලබා ගන්නා බැවින් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල යම් අගයක් ඇතුළත් කළ යුතුය. නැතහොත්, එම වත්කම් බැහැර කිරීමට කටයුතු කළ යුතුයි.

ක්ෂය කර තිබූ නමුත්, තවමත් ඒවා සමාගම විසින් භාවිතා කරනු ලබන බව නිරීක්ෂණය කරන ලදී. කෙසේ වෙතත්, වත්කම් නැවත තක්සේරු කිරීමට සහ අවශ්‍ය පරිදි අවශ්‍ය ගැලපීම් සිදු කිරීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.

මෘදුකාංගය ප්‍රත්‍යාගණනය කිරීම සඳහා කිසිදු නිර්දේශයක් සිදු කර නොමැත.

(iv) වත්කම් භානිකරණය පිළිබඳ ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත (LKAS 36) අනුව, සමාගම සතු නැව් දෙක තක්සේරු කර තිබූ අතර 2020 මාර්තු 31 දිනට ඒවායේ කිසිදු භානිකරණයක් සිදු වී නොමැති බවට තීරණය කර තිබුණි. එම ක්‍රියාවලියේ දී, සමාගම විසින් ඉදිරි වසර 20 සඳහා අපේක්ෂිත අනාගත මුදල් ප්‍රවාහ ඇස්තමේන්තු කර තිබුණි. 2020/21 වසර සඳහා Mv Ceylon Princess සහ Mv Ceylon Breeze හි විවෘත වෙළඳපොළ මෙහෙයුම් මගින් අපේක්ෂිත කුලී ගාස්තු අනුව, දිනකට එක් යාත්‍රාවක් සඳහා අපේක්ෂිත කුලී ගාස්තුව එක්සත් ජනපද ඩොලර් 12,427 ක් විය. කෙසේ වෙතත්, 2020/21 වසර සඳහා Mv Ceylon Princess සහ Mv Ceylon Breeze වෙතින් සාමාන්‍ය කුලී ගාස්තු වශයෙන් දිනකට අනුපිළිවෙලින් එක්සත් ජනපද ඩොලර් 7,694 ක් සහ USD 10,871 ක් උපයා ගැනීමට සමාගමට හැකි වී තිබුණි. එමඟින්, තථ්‍ය සහ පුරෝකථනය කළ කුලී ගාස්තු අතර සැලකිය යුතු වෙනසක් පෙන්නුම් කර තිබුණි. කෙසේ වෙතත්, සමාගම විසින් මූල්‍ය ප්‍රකාශන සඳහා වූ සටහන්වල එම කරුණ සම්බන්ධයෙන් කිසිදු හෙළිදරව් කිරීමක් සිදු කර නොතිබුණි.

සිලෝන් ෂිපින් කෝපරේෂන් ලිමිටඩ් සමාගම මගින් 2020 මාර්තු 31 දිනට භානිකරණයට අදාළ අභ්‍යන්තර හා බාහිර සාධක සැලකිල්ලට ගනිමින් සමාගමේ වාර්ෂික භානිකරණ පරීක්ෂණය සිදු කරන ලදී. 2020 මාර්තු 31 වන දිනට නැව්වලින් අයකරගත හැකි ප්‍රමාණය ඇස්තමේන්තුගත අනාගත මුදල් ප්‍රවාහ සහ SLAS 36 හි 33 ඡේදයට අනුකූලව සිලෝන් ෂිපින් කෝපරේෂන් ලිමිටඩ් සමාගම විසින් අභ්‍යන්තරව සිදු කරන ලද තක්සේරු කිරීම් භාවිත කරමින් භාවිත අගය ගණනය කිරීමේ ක්‍රමය මත පදනම්ව තීරණය කරන ලදී.

LKAS 36 හි අංක 33(c) ඡේදයට අනුව (එනම්, 5 වන වසරෙන් ඔබ්බට මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රක්ෂේපණ සඳහා වැඩිවන අනුපාතයක් සාධාරණීකරණය කළ හැකි නම්, ස්ථාවර/අඩුවන වර්ධන වේගය භාවිතා නොකළ යුතුය). නැවේ ඇස්තමේන්තුගත ප්‍රයෝජනවත් ආයු කාලය වන වසර විස්සක් ආවරණය වන පරිදි ආදායම් පුරෝකථන ප්‍රක්ෂේපණය කරන ලද්දේ මෙම පදනම මතය. මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශයට අනුව, 2019/2020 වර්ෂය සඳහා නැව් දෙක සඳහා කිසිදු භානිකරණයක් සිදුවී නොමැත. ඉහත කරුණු සලකා බැලීමේදී, සිලෝන් ෂිපින් කෝපරේෂන් ලිමිටඩ් සමාගම විසින් LKAS 36 ට අනුකූලව හුදෙක්ම "උපකල්පන, ඇස්තමේන්තු සහ ප්‍රක්ෂේපණය" තුළින් සමාගමේ නැව් දෙකේ භානිකරණ පරීක්ෂාව සිදු කර ඇති බව ඔබට වැටහෙනු ඇත.

එබැවින්, මෙම උපකල්පන, ඇස්තමේන්තු සහ ප්‍රක්ෂේපණ වෙනස් කළ හැකි අතර 2019/2020 මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සංඛ්‍යාවලින් 2020/2021 වර්ෂවලදී සිදු වූ වෙනස්කම් පිළිබඳව ප්‍රායෝගිකව සඳහන් කළ නොහැකිය.

උපකල්පනවල සැලකිය යුතු වෙනස්කම් ඇති බව හෙළිදරව් වූ විට, කොටස්කරුවන්ට සාධාරණ තීරණ ගැනීමට හැකි වන පරිදි ඒවා හෙළිදරව් කළ යුතුය.

- (v) භාණ්ඩ හා සේවා බද්ද වන රු.18,936,777 ක් සහ ලැබිය යුතු ජාතික ආරක්ෂක බද්ද වන රු.2,612,349 ක් වසර 10 කට වැඩි කාලයක් අයකර ගැනීමකින් තොරව පැවතුණි. කෙසේ වෙතත්, SLFRS 9 - භානිකරණය 5.5 ඡේදය මගින් අවශ්‍ය වන පරිදි, මූල්‍ය වත්කම් මත අපේක්ෂිත ණය අලාභ සඳහා සමාගම විසින් අලාභ දීමනාවක් හඳුනාගෙන නොතිබුණි.
- එකඟ වෙමි. මෙය 2020/2021 වසර සඳහා භානිකරණ වශයෙන් සලකා ඇත.
- ප්‍රමිතියට අනුකූලව මූල්‍ය වත්කම් මත අපේක්ෂිත ණය අලාභ සඳහා අලාභ දීමනාව කළමනාකාරිත්වය මගින් හඳුනාගත යුතුය.

1.5.3 ගිණුම්කරණ අඩුපාඩු

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(i) එකතුව රු. 4,406,084 ක් වූ නැව් දෙකේ (MV Ceylon Princes සහ MV Ceylon Breeze) බංකර් තොග (ඉන්ධන තොගය) විකුණා තිබූ නමුත්, එම තොගවල වටිනාකම පූර්ව වර්ෂයේ බංකර් තොගයේ අවසාන තොගය වශයෙන් සාවද්‍ය ලෙස දක්වා තිබුණි. එබැවින්, සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා ආරම්භක බංකර් තොගය එම ප්‍රමාණයෙන් වැඩියෙන් දක්වා තිබුණි.	කුලියට ගත් අවස්ථාවේ බංකර් තොග වටිනාකම එකඟ වූ අගයකට කුලියට ගත් තැනැත්තාට ලැබෙන බැවින් තොග ගිණුමෙන් ඉවත් කළ යුතුය. එබැවින්, නිවැරදි කොටස් අගය 2019/03/31 දිනට “0” අගය විය යුතුය. එබැවින්, මෙම ගිණුම් නිවැරදි කිරීම ඒ අනුව සිදු කෙරේ.	කළමනාකාරිත්වය විසින් මෙම දෝෂ අවම කිරීම සඳහා තොග සම්බන්ධයෙන් නිසි පාලනයක් පවත්වා ගත යුතු අතර අනාගතයේදී මෙම ගැටළු මඟහරවා ගැනීම සඳහා කාලීනව නියමිත සටහන් ඇතුළත් කළ යුතු බව.
(ii) ඉහත (i) හි සඳහන් පරිදි වැරදි ආරම්භක තොගය සහ FIFO ක්‍රමය භාවිතා කරමින් විවිධ මිල ගණන් යටතේ තොග නිකුත් කිරීම සහ සාවද්‍ය ගණනය කිරීම් හේතුවෙන් සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා සෘජු මෙහෙයුම් වියදම් යටතේ සඳහන් කරන ලද බංකර් පරිභෝජන පිරිවැය රු. 6,382,082 කින් වැඩියෙන් දක්වා තිබුණි.	අප විසින් ගිණුම පරීක්ෂා කරන ලද අතර පරිභෝජන වාර්තාවල යොදන ලද විනිමය අනුපාතය නැවත ගැලපිය යුතු බව සටහන් කර ගන්නා ලද බව කාරුණිකව දැනුම් දෙමි. ගැලපුම් ඇතුළු කිරීම ඒ අනුව සිදු වනු ඇත.	දෝෂ මඟහරවා ගැනීම සඳහා කළමනාකාරිත්වය විසින් තොග ගණනය කරනු ලබන අවස්ථාවේ දී නිවැරදි අනුපාතික යෙදිය යුතුය.
(iii) MV Ceylon Breeze නෞකාව කුලියට ලබා දෙන ලද කාලය තුළ, මාර්ග අපගත බංකර් භාවිතය රු.1,120,526 ක්, බංකර් වියදම් ලෙස හඳුනා ගැනීම වෙනුවට බංකර් තොග ගිණුමට හර කර තිබුණි. එබැවින්, සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානයේ දී, විස්තීරණ ආදායම් ප්‍රකාශනයේ බංකර් වියදම අඩුවෙන් දක්වා තිබුණු අතර මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනයේ බංකර් තොගය එයට සමාන ප්‍රමාණයකින් වැඩියෙන් දක්වා තිබුණි.	කුලියට නොගත් බංකර් භාවිතය අයිතිකරුට පිරිවැයක් ලෙස සැලකිය යුතුය. එබැවින්, කුලියට නොගත් බංකර් පිරිවැය බංකර් පරිභෝජන ගිණුමට ඇතුළත් කළ යුතුය. ගණකාධිකාරී (R) විසින් පසු වර්ෂයේ ගැලපුම් ඇතුළු කිරීමක් වශයෙන් එය පරිභෝජන ගිණුමට මාරු කරමින් බංකර් තොග ගිණුමට ගිණුම්ගත කරන ලද මෙම කුලියට නොගත් බංකර් භාවිතය නිවැරදි කර ඇත.	ගිණුම්වල ඇතුළත් කිරීම් සිදු කිරීමේදී කළමනාකාරිත්වය විමසිලිමත් විය යුතු අතර අනාගතයේදී එකම දෝෂය නැවත සිදුවීම වැළැක්වීම සඳහා පාලන ක්‍රම ක්‍රියාත්මක කළ යුතුය.

(iv) MV Ceylon Breeze නෞකාව කුලියටගැනුම්කරුවන් දෙදෙනෙකු අතර (27 මුහුදු ගමනේ සිට 28 මුහුදු ගමන) මාරු කිරීමේදී බංකර් තොග සඳහා අය කරන ලද ගාස්තුව අඩුවීම හේතුවෙන් සමාගමට රු. 10,905,686 ක අලාභයක් සිදු වී තිබුණි. මෙම අලාභය බංකර් තොග ගිණුමට හර කර තිබුණි. එබැවින්, 2020 මාර්තු 31 දිනට බංකර් තොගය සමාන ප්‍රමාණයකින් වැඩියෙන් දක්වා තිබුණි.

බංකර් ගැලපීම් මත පදනම්ව, කර්මාන්ත පරිචයන් සහිත කුලී පාර්ශ්ව ගිවිසුම්වලට අනුව පළමු සහ අවසාන කුලී ඉන්වොයිසි අප විසින් ලබා ගන්නා ලදී. ගිවිසුම් සහ කර්මාන්ත පරිචයන් අනුව සියලුම ඉන්වොයිසි නිවැරදි බව ඔබට තහවුරු කිරීමට අපි කැමැත්තෙමු.

එක්සත් රාජධානියේ ලන්ඩන් නගරයෙන් නිකුත් කරන ලද M/s Clarkson Research Shipping Intelligence Weekly Report මත පදනම්ව සහ නැව් කර්මාන්තයේ බොහෝ කීර්තිමත්/අදාළ වන බංකර් මිල ගණන් යාත්‍රාව කුලියට දීම සඳහා උපයෝගී කර ගෙන ඇත.

එබැවින්, සිලෝන් ෂිපින් කෝපරේෂන් ලිමිටඩ් සමාගමේ ගිණුමට කිසිදු අලාභයක් සිදු වී නොමැත. සඳහන් කරන ලද වෙනස වූයේ නැවත බැලීම්වල පමණක් සඳහන් කර ඇති බංකර් මිලයි.

තොග හුවමාරුවේදී සිදුවන අලාභය බංකර් තොගවලට ගැලපීම වෙනුවට අදාළ පාලන / වියදම් ගිණුමට ගැලපිය යුතුය.

(v) සමාගම සතු නැව් දෙකේ වටිනාකම ඇස්තමේන්තු කිරීමේ ක්‍රියාවලියේදී, වාර්ෂිකව භාවිත වටිනාකම් ක්‍රමය භාවිතා කරමින්, සමාගම විසින් පිළිගත හැකි සාක්ෂි නොමැතිව එම වර්ෂය සඳහාම විවිධ මෙහෙයුම් වියදම් වටිනාකම් ඇතුළත් කර තිබුණි. සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා වටිනාකම ගණනය කිරීමේදී, 2018/19 වර්ෂය සඳහා මෙහෙයුම් වියදම එක්සත් ජනපද ඩොලර් 4339 ලෙස සලකා ඇති බව නිරීක්ෂණය විය. කෙසේ වෙතත්, 2017/18 සහ 2018/19 යන වර්ෂ සඳහා භාවිත ක්‍රමයේ වටිනාකම යටතේ වටිනාකම ගණනය කිරීමේදී එම වටිනාකම් අනුපිළිවෙලින් එක්සත් ජනපද ඩොලර් 4611 සහ 4693 ලෙස සලකා තිබුණි.

2018/19 පුරෝකථනය කළ දත්ත 2019/2020 වර්ෂය සඳහා භානිකරණ පරීක්ෂණය සඳහා සලකා බලනු නොලබන බව අවබෝධ කර ගත යුතුය. නව වර්ෂයේ පුරෝකථනය සඳහා හුදෙක්ම නව දත්ත යොදවා ගනියි. මූලිකව සැලකිලිමත් විය යුතු කරුණ වන්නේ LKAS 36 හි අංක 33 (ඇ) ඡේදයට අනුව තීරණය කර ඇති අපගේ ප්‍රක්ෂේපණය එනම්, 5 වන වසරෙන් ඔබ්බට මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රක්ෂේපණ සඳහා වැඩිවන අනුපාතයක් සාධාරණීකරණය කළ හැකි නම්, ස්ථාවර / අඩුවෙමින් පවතින වර්ධන වේගය භාවිතා නොකළ යුතු බවයි. යාත්‍රාවේ ඇස්තමේන්තුගත ප්‍රයෝජනවත් ආයු කාලය වන වසර විස්සක කාලපරිච්ඡේදය ආවරණය වන පරිදි ආදායම් පුරෝකථන ප්‍රක්ෂේපණය කරන ලද්දේ මෙම පදනම මතය.

විශිෂ්ටම ඇස්තමේන්තුව නියෝජනය කරනු ලබන සාධාරණ සහ සහායක උපකල්පනයකින් මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රක්ෂේපණය සිදු කරනු ලබන අවස්ථාවේ දී, කළමනාකාරිත්වය විසින් ප්‍රමිතියට අනුකූලව කටයුතු කළ යුතුය.

1.5.4 සංවිධානයේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
<p>(i) මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අනුව, සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා අලාභය රු.1,154,469,108 ක් වූ අතර 2020 මාර්තු 31 දිනට සමුච්චිත අලාභය රු.2,647,715,036 කි. තවද, 2020 මාර්තු 31 දිනට සමාගමේ ශුද්ධ වත්කම්වල අගය රු. 1,275,502,117 ක සෘණ අගයක් වූ අතර, මේවා සමාගමේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම සම්බන්ධව පවතින අවිනිශ්චිතතා දක්වන ප්‍රමාණාත්මක අවිනිශ්චිතතා පිළිබඳ පැහැදිලි හැඟවීමක් බව නිරීක්ෂණය විය. සමාගම විසින් 2021 ජූලි 3 වැනි දින පැවති සමාගමේ විශේෂ මහා සභා රැස්වීමේදී මෙම තත්ත්වය මහභරවා ගැනීම සඳහා අවම කිරීමේ ක්‍රියාමාර්ග කිහිපයක් යෝජනා කර තිබුණි. 2019/20 මූල්‍ය වර්ෂයට අදාළව සමාගමේ විශේෂ මහා සභා රැස්වීම වෙත ඉදිරිපත් කරන ලද වාර්තාවට අනුව, සමාලෝචිත වර්ෂයේ අලාභයට ප්‍රධාන හේතුව වූයේ 2020 මාර්තු 31 දිනට එක්සත් ජනපද ඩොලර් ණය ශේෂය ශ්‍රී ලංකා රුපියල් අගයට පරිවර්තනය කිරීමෙන් පැන නැඟුණු රු. මිලියන 1,009 ක් වූ විනිමය අලාභයයි. මෙම රැස්වීමේදී, නැව් තැනීමේ කර්මාන්තයේ සාමාන්‍ය පරිචයට අනුව, එක්සත් ජනපද ඩොලර් ණය ශ්‍රී ලංකා රුපියල් ණයක් බවට පරිවර්තනය කිරීමට සහ සියයට 7.88 සිට සියයට 2 - 4 දක්වා පොළී අනුපාතය අඩු කිරීම ඇතුළුව වාසිදායක නියම සහ කොන්දේසි සහිතව ණය නැවත ප්‍රතිව්‍යුහගත කිරීමට කළමනාකාරිත්වය වෙත අනුමැතිය ලබා දී තිබුණි. කෙසේ වුවද, ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ අනුමැතිය ලබා දී නොතිබුණු නිසා ණය ශ්‍රී ලංකා රුපියල් ණයක් බවට පරිවර්තනය කිරීමට නොහැකි වී තිබුණි. බැංකුව විසින් වසර 15 සිට අවුරුදු 20 දක්වා ණය නැවත ප්‍රතිව්‍යුහගත කර තිබුණි. නමුත්, පොළී අනුපාතිකය අපේක්ෂා කළ පරිදි</p>	<p>නැව් ණය සඳහා ගෙවනු ලබන ඉහළ පොලී සංරචකය, විස්තීරණ ආදායම් ප්‍රකාශයේ වාර්තා කරනු ලබන නැව් දෙකේ ක්ෂය කිරීම, එක්සත් ජනපද ඩොලරයට සාපේක්ෂව ශ්‍රී ලංකා රුපියල අවප්‍රමාණය වීම හේතු කොටගෙන විස්තීරණ ආදායම් ප්‍රකාශයේ වාර්තා කරනු ලබන අසාමාන්‍ය විනිමය අලාභ, නැව් ණය නොසලකා දෛනික මෙහෙයුම් පිරිවැයට සාපේක්ෂව නැව් දෙකේ ඉපැයීම ආන්තික වන අතර නැව් නඩත්තු පිරිවැය ඉහළ නඟීමත් පවතින අතර 2016/17 සිට 2019/20 දක්වා බදු ගෙවීමෙන් පසු ශුද්ධ අලාභ ඇති වනු ඇත. එබැවින් රු. 2,647,715,036 ක සමුච්චිත අලාභයක් ඇති වී තිබේ. සිලෝන් ෂිපින් කෝපරේෂන් ලිමිටඩ් සමාගම මෙහෙයුම් ලාභ උපයා ගනු ලැබුවද, හුදෙක් මෙම නැව් දෙක හේතුවෙන් 2016/17 වර්ෂයේ සිට බදු වලට පෙර ශුද්ධ අලාභ (PBT) අඛණ්ඩව වාර්තා කරයි. ඉහත වාර්තාවරණය තුළ, මෙම වත්කම් (නැව් දෙක) මගින් උපයනු ලබන ආදායම නැව් ණය වගකීම් සපුරාලීමට ප්‍රමාණවත් නොවන බව දක්වා ඇති අතර 2019/20 මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අනුව, සිලෝන් ෂිපින් කෝපරේෂන් ලිමිටඩ් සමාගමේ ගෙවීම් වගකීම් සිදු කළ යුතු වන අවස්ථාවල දී, සිලෝන් ෂිපින් කෝපරේෂන් ලිමිටඩ් සමාගමේ ණය ගෙවීමේ හැකියාවට මෙමගින් බරපතල බලපෑමක් සිදු වනු ඇත. කෙසේ වෙතත්, සිලෝන් ෂිපින් කෝපරේෂන් ලිමිටඩ් සමාගම මගින් බැංකුවෙන් ලබාගත් නැව් ණය සඳහා ණය සේවාකරණය සිදු කරනු ලබන අතර සාමාන්‍ය ව්‍යාපාරික කටයුතු වලදී ද එම සමාගම විසින් ගෙවිය යුතු ණය ද ගෙවනු ලබන අතර සමාගමේ වත්කම්වල වටිනාකම පවා එහි වගකීම් සහ එහි ප්‍රකාශිත ප්‍රාග්ධනයේ වටිනාකමට වඩා වැඩිය . සිලෝන් ෂිපින් කෝපරේෂන් ලිමිටඩ් සමාගම මගින් පහත දැක්වෙන නව ව්‍යාපාරික ව්‍යාපෘති සම්බන්ධයෙන් ශුන්‍ය ආයෝජනයක් සහිත රාජ්‍ය පෞද්ගලික හවුල්කාරිත්ව (PPP) ආකෘතියකට පිවිසෙනු ඇත.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ශ්‍රී ලංකාව සහ බංග්ලාදේශය අතර පෝෂක සේවාවක් ක්‍රියාත්මක කිරීම 2. සිලෝන් ෂිපින් කෝපරේෂන් ලිමිටඩ් සමාගම සතු නැව් වන Mv. Ceylon Breeze සහ Mv. 	<p>සමාගමට මුහුණ පෑමට සිදු වී ඇති සමාගමේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ ගැටළුකාරී තත්ත්වය මහභරවා ගැනීම සඳහා විශේෂ මහා සභා රැස්වීමේ දී යෝජනා කර ඇති අවම කිරීමේ ක්‍රියාමාර්ග ක්‍රියාත්මක කිරීමට සහ ඇගයීමට කළමනාකාරිත්වය විසින් පියවර ගත යුතුය.</p>

සියයට 2 - 4 දක්වා අඩු කර නොතිබූ අතර සියයට 5.25 + මාස 6ක LIBO සිට සියයට 0.25ක් පමණක් අඩු කර තිබුණි. එබැවින්, අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල යෝජනා අංක: 259/2021/151 අනුව, එක්සත් ජනපද ඩොලර්වලින් ශ්‍රී ලංකා රුපියල් අගයට ණය පරිවර්තනය කිරීමට පෙර සහ පසු ජනයා වන මුදල් ප්‍රවාහ මත පදනම් වූ අලාභ අවම කිරීමේ ප්‍රධාන සාධකය සාර්ථක වී නොතිබුණි.

තවද, 2020 නොවැම්බර් 17 වැනි දින ගනු ලැබූ අමාත්‍ය මණ්ඩල තීරණයට අනුව, ණය ප්‍රතිමූල්‍යකරණ ක්‍රියාවලිය 2022 ජනවාරි 21 වන විටත් අවසන් කර නොතිබුණි. ශ්‍රී ලංකා ධජ ලේඛනය ප්‍රවර්ධනය කිරීම, පාවෙන බංකර ගබඩාවක් ක්‍රියාත්මක කිරීම, තොරව්වෝලේ මගී හා භාණ්ඩ ප්‍රවාහනය සඳහා බෝට්ටුවක් තැනීම, බංගලිදේශ නැව් සංස්ථාව සමඟ සම්බන්ධීකරණයෙන් කොළඹ සහ බංගලිදේශය අතර පෝෂක සේවාවක් ක්‍රියාත්මක කිරීම සහ මුහුදු බොරතෙල් ප්‍රවාහනයට ඇතුළුවීම සඳහා නියමිත කාලය තුළ කුලී පදනම මත හෝ බෙයාර්බෝට් කුලී පදනම මත ටැංකි නෞකාවක් කුලියට ගැනීම වැනි දිගුකාලීන සංවර්ධනයන් ළඟා කර ගැනීම සඳහා පවත්නා ව්‍යාපාරික ක්‍රමෝපාය වශයෙන් ව්‍යාපාරය විවිධාංගීකරණය කිරීම සඳහා වන වෙනත් යෝජනා ක්‍රියාත්මක කර නොතිබුණි.

Ceylon Princess සමඟ ගල් අඟුරු ප්‍රවාහනය සඳහා යොදා ගැනීම සඳහා භාවිත කරන ලද නැව් 02ක් හෝ බෙයාර් බෝට් කුලී නැව් 02ක් මිලදී ගැනීම

3. ගල් අඟුරු බත්තල මෙහෙයුම සඳහා ස්වබලයෙන් ක්‍රියාකරන බත්තල 4 ක් ඉදිකිරීම/ගොඩ නැගීම

වත්මන් කර්මාන්තයේ නැව් තැනීමේ ව්‍යාපෘති සඳහා ලබා දෙන අනෙකුත් සහන ණය හා සසඳන විට පවතින 5.25% මාස 6 ක LIBOR පොළී අනුපාතිකය ඉහළ මට්ටමක පවතින බැවින්, සිලෝන් ෂිපින් කෝපරේෂන් ලිමිටඩ් සමාගමේ නව ව්‍යාපාරවලින් උපයා ගත යුතු ආදායම ඇතුළුව සිලෝන් ෂිපින් කෝපරේෂන් ලිමිටඩ් සමාගමේ මුළු ආදායම පවතින පොළී අනුපාතය යටතේ ණය වාරික ආපසු ගෙවීමට පවා ප්‍රමාණවත් නොවන බව සඳහන් කර ඇත.

ණය ප්‍රතිමූල්‍යකරණ පහසුකම පිළිබඳ ඉහත කී යෝජනාව සඳහා 2020 නොවැම්බර් 17 දිනැති අමාත්‍ය මණ්ඩල තීරණ අංක MPS/2020/01/13 අනුව අමාත්‍ය මණ්ඩලය ද අනුමැතිය ද ලබා දී ඇත. යෝජනා සඳහා ඉල්ලීම් (RFPs) ටෙන්ඩර් ක්‍රියාවලියක් මගින් තෝරා ගැනීමට නියමිත නව ණය ලබා දෙන්නෙකු සමඟ දළ වශයෙන් එක්සත් ජනපද ඩොලර් 1.5% ක පොළී අනුපාතයකට එක්සත් ජනපද ඩොලර් මිලියන 60.48 ක් වන ණය ශේෂය ප්‍රතිමූල්‍යකරණය කිරීමට අපේක්ෂා කෙරේ. එමඟින්, සිලෝන් ෂිපින් කෝපරේෂන් ලිමිටඩ් සමාගමේ දැනට පවතින අභිතකර මූල්‍ය තත්ත්වය වෙනස් කර, මෙම සමාගම වාණිජමය වශයෙන් ස්වයංපෝෂිත, ලාභ ලබන ආයතනයක් බවට පරිවර්තනය කිරීමට හැකියාව ලැබෙනු ඇත.

1.5.5 විගණනය සඳහා ලිඛිත සාක්ෂි නොමැති වීම

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
<p>ප්‍රමාණවත්, සුදුසු සාක්ෂි සහ තහවුරු කිරීම් නොමැතිකම හේතුවෙන් රු.85,626,802 ක් වූ ණයගැතියන් 23 දෙනෙකුගේ සහ රු.29,306,426 ක් වූ ණය හිමියන් 14 දෙනෙකුගේ වෙළඳ ගෙවිය යුතු ශේෂ එකතුව සම්බන්ධයෙන් නිරවද්‍යතාවය සහ පැවැත්ම විගණනයේදී තහවුරු කර ගැනීමට නොහැකි විය. තවද, රු.1,783,438 ක ශේෂයක් තිබූ එක්</p>	<p>විගණකවරුන්ගේ උපදෙස් පරිදි, සිලෝන් ෂිපින් කෝපරේෂන් ලිමිටඩ් සමාගම විසින් දැනටමත් නීතිමය ක්‍රියාමාර්ග ගන්නා ලද ණයගැතියන් හැර, අනෙකුත් සියලුම ණයගැතියන් වෙත ශේෂ සනාථන යවා ඇත. සිලෝන් ෂිපින් කෝපරේෂන් ලිමිටඩ් සමාගම විසින් ලංකා බනිජ් තෙල් නීතිගත සංස්ථාව සහ Triple S Shipping සමාගමට එරෙහිව නීතිමය පියවර ගෙන ඇත.</p>	<p>ගිණුම් හා ශේෂ පිළිබඳ ස්වාධීන සමාලෝචනයක් සිදු කිරීම සඳහා කළමනාකාරිත්වය විසින් අදාළ සියලුම ලේඛනගත සාක්ෂි විගණක වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතු වේ. තවද, කිසිදු සීමාවකින් සහ බාධාවකින් තොරව</p>

වෙළඳ ණයහිමියෙකු පමණක් ඔහුගේ ශේෂය රු. 693,944 ක් ලෙස තහවුරු කර තිබුණි. එබැවින්, තහවුරු කළ ශේෂය සහ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දක්වා තිබූ ශේෂය අතර රු.1,089,493ක වෙනසක් නිරීක්ෂණය විය.

එමෙන්ම, Sea Consortium Lanka සමාගමට අදාළ සියලුම ලියකියවිලි නීති අංශයේ පැවතුණි. අනෙකුත් ලැබිය යුතු මුදල් ක්‍රියාකාරී පාරිභෝගිකයින්ට අයත් වන අතර ගනුදෙනු කළ ලියවිලි සියල්ල අප සතුව පවතී. SLFRS 9 අනුව, අප විසින් සිලෝන් ෂීපින් කෝපරේෂන් ලිමිටඩ් සමාගමේ ණයගැතියන් සඳහා භානිකරණ ප්‍රතිපාදන සලසා ඇත. ඉහත කී බොහෝ ණයගැති ශේෂ අයකර ගෙන නොතිබුණි.

රාජකාරිය අඛණ්ඩව පවත්වාගෙන යාම සඳහා තෙවන පාර්ශවවලින් ශේෂ සනාථන විගණනය වෙත සෘජුව ලබා ගැනීම සඳහා කළමනාකාරිත්වය විසින් අවශ්‍ය සහාය ලබා දිය යුතු බව නිර්දේශ කරනු ලැබේ.

1.6 ලැබිය යුතු සහ ගෙවිය යුතු ගිණුම්

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
<p>i) 2020 මාර්තු 31 දිනට වෙළඳ ලැබිය යුතු මුළු හිඟ ශේෂය රු. 3,049,370,999 ක් වූ අතර රු. 585,908,130 ක් වූ මුළු ණයගැතියන්ගෙන් සියයට 19 ක් වසර තුනකට වැඩි කාලයක් හිඟව තිබුණි. තවද, එකතුව රු. 93,997,639 ක් වූ භාණ්ඩ ප්‍රවාහන නිෂ්කාශන, රජයේ බහාලුම් තැන්පතු සහ අනෙකුත් ණය ගැතියන්ගෙන් සියයට 98 ක් වසර 06 කට වැඩි කාලයක් හිඟව පැවතුණි.</p>	<p>මණ්ඩලය මගින් ණය අයකර ගැනීමේ කමිටුවක් පත් කර ඇතත්, දිගුකාලීන හිඟ මුදල්වලින් කිසිදු සැලකිය යුතු මුදලක් අය කර ගෙන නොමැත. එයට අමතරව, අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය දැනුවත් වීම / ක්‍රියාමාර්ග ගැනීම සඳහා මාසික පදනමින් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල රැස්වීමට සියලුම හිඟ මුදල් වාර්තා ඉදිරිපත් කර ඇත. තවද, විගණකවරුන්ගේ උපදෙස් පරිදි, සිලෝන් ෂීපින් කෝපරේෂන් ලිමිටඩ් සමාගම විසින් දැනටමත් නීතිමය ක්රියාමාර්ග ක්‍රියාත්මක කරන ලද ණයගැතියන් හැර අනෙකුත් සියලුම ණයගැතියන් වෙත ශේෂ සනාථන යවා ඇත. සිලෝන් ෂීපින් කෝපරේෂන් ලිමිටඩ් සමාගම විසින් ලංකා ඛනිජ තෙල් නීතිගත සංස්ථාව සහ Triple S Shipping සමාගමට එරෙහිව නෛතික කටයුතු සිදු කර ඇත. එමෙන්ම, එමෙන්ම, Sea Consortium Lanka සමාගමට අදාළ සියලුම ලියකියවිලි නීති අංශයේ පැවතුණි. අනෙකුත් ලැබිය යුතු මුදල් ක්‍රියාකාරී පාරිභෝගිකයින්ට අයත් වන අතර ගනුදෙනු කළ ලියවිලි සියල්ල අප සතුව පවතී.</p>	<p>කළමනාකාරිත්වය විසින් ණය අයකර ගැනීමේ කමිටුවේ ක්‍රියාවලිය කඩිනම් කළ යුතු අතර ඉලක්ක කාලානුරූපව ලබා දිය යුතු වේ. ප්‍රධාන කාර්යසාධන දර්ශක හඳුන්වා දී කාලෝචිත අන්දමින් ඇගයීමට ලක් කළ යුතුය.</p>
<p>ii) නියෝජිතයින් 13 දෙනෙකුගෙන් ලැබිය යුතු නියෝජිත කොමිස් මුදල වන රු. 2,592,955 ක් වසර 03 කට අධික කාලයක් තුළ අයකරගෙන නොතිබුණු අතර නියෝජිතයින් 13 දෙනා අතරින් එකතුව රු.2,004,609 (සියයට 77) ක් වන හිඟ ශේෂයක් ඇති නියෝජිතයින් 12 දෙනෙක්</p>	<p>ලබා ගත හැකි නියෝජිත කොමිස් මුදලේ 2020-03-31 දිනට ලැබිය යුතු ශේෂය රු.7,693,112.00 ක් වේ. මෙම මුදලින්, රු.5,688,503.00 ක් අනියම් නියෝජිත කොමිස් මුදල වශයෙන් ලබා ගත හැකිය. කෙසේ වුවද, 2020/2021 වර්ෂයේදී රු.2,839,735.00 ක් නිරවුල් කර ඇති අතර රු. 729,600 ක මුදල 2021/2022 වර්ෂයේදී</p>	<p>ඉතිරි ශේෂ අයකර ගැනීමට කළමනාකාරිත්වය විසින් පියවර ගත යුතු වේ. පරිගණක පද්ධතිය හඳුන්වාදීම ආරම්භයේ සිට ඉතිරිව ඇති ශේෂය නිරවුල් කිරීමට මණ්ඩලයේ සහාය ඇතිව කළමනාකාරිත්වය</p>

මෙහෙයුම් කටයුතු සිදු කර නොතිබුණි. සමාගම විසින් විගණනය සඳහා අදාළ ගිවිසුම් ලබා දී නොතිබුණි.

නිරවුල් කරනු ඇත. ඒ අනුව, වසර තුනකට වැඩි කාලයක් සඳහා රු.588,346.00 ක ශේෂයක් ඉතිරිව පවතී. ඒ අනුව, රු. 2,004,609 ක ශේෂය 1999 වර්ෂයේදී ආරම්භ කරන ලද නව පරිගණක පැකේජයේ ආරම්භක ශේෂය වශයෙන් ඉදිරියට ගෙන ගොස් ඇතද, ඒ පිළිබඳව විස්තර ලබා ගත නොහැකිය.

විසින් පියවර ගත යුතුය.

1.7 නීති, රීති, රෙගුලාසි සහ කළමනාකරණ තීරණ ආදියට අනුකූල නොවීම

නීති, රීති, රෙගුලාසි ආදියට යොමුව	අනුකූල නොවීම	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
2003 ජූනි 02 දිනැති රාජ්‍ය විශාසාර වක්‍රලේඛ අංක: PED 12 හි ඡේද අංක 7.4.5	වාර්ෂික මණ්ඩලය මගින් ස්ථාවර වත්කම් සහ ඉන්වෙන්ට්‍රි භාණ්ඩ සත්‍යාපනය යුතුය. ඊට පටහැනිව, නැව් දෙකේ පවතින රු.203,195,599 ක් වූ ඉන්වෙන්ට්‍රි භාණ්ඩ සඳහා භෞතික සත්‍යාපනය 2020 මාර්තු 31 වන විට ද සිදු කර නොතිබුණි. නැව් දිවයිනෙන් බැහැරව පවතින විට ඉන්වොයිසි භෞතිකව සත්‍යාපනය කිරීමේ යාන්ත්‍රණයක් සමාගම සතුව නොපවතින බව වැඩිදුරටත් නිරීක්ෂණය විය.	2020/03/31 දිනට සමාගමට හිමි නැව් කොළඹ වරායේ නොතිබීම හේතුවෙන් විගණන විමසුමෙන් අනාවරණය වූ අයිතම සමීක්ෂණ මණ්ඩලයේ සාමාජිකයින් විසින් භෞතිකව සත්‍යාපනය කර නොතිබුණි. පරිවයක් ලෙස අප අපගේ ගිණුම් වාර්තා සඳහා නැවේ කපිතාන් විසින් සහතික කළ වසර අවසාන ශේෂ පිළිගන්නා අතර ඔබේ යෝජනාව ප්‍රමුඛතා පදනමින් කළමනාකාරිත්වයේ දැනුවත් වීම සඳහා යොමු කරනු ලබන අතර කළමනාකාරිත්වය විසින් ගනු ලබන තීරණය ඔබගේ දැන ගැනීම සඳහා ඉදිරිපත් කරනු ලැබේ.	භාවිත කළ හැකි තත්ත්වයේ නොපවතින වත්කම් සහ හානි වූ අයිතම ආදිය හඳුනා ගැනීම සඳහාත්, නැව්වල නිවැරදි හා සම්පූර්ණ ස්ථාවර වත්කම් වාර්තා පවත්වා ගැනීම සඳහාත් වාර්ෂික පදනමින් වත්කම් සත්‍යාපනය කිරීමට කළමනාකාරිත්වය විසින් සාධාරණ පියවර ගත යුතුය.
2017 ඔක්තෝබර් 25 දිනැති අංක 05/2017 දරන කළමනාකරණ සේවා දෙපාර්තමේන්තු වක්‍රලේඛ.	වෘත්තීය දීමනාව හිමිවන්නේ වක්‍රලේඛයේ සඳහන් දීමනාවට හිමිකම් නොලබන නිලධාරීන්ට පමණි. මෙයට පටහැනිව, මෙම සමාගම විසින් පැමිණීමේ දීමනාව, ලේකම් දීමනාව, වාහන දීමනාව, අමතර දීමනාව සහ රඳවා ගැනීමේ දීමනාව ලබා ගත් සේවකයින් 13 දෙනෙකු සඳහා රු. 1,109,085 ක් වන වෘත්තීය දීමනාව ගෙවා තිබුණි.	වෘත්තීය දීමනා ගෙවීම සම්බන්ධයෙන් වන අංක 05/2017 දරන කළමනාකරණ සේවා දෙපාර්තමේන්තු වක්‍රලේඛය 2017 ඔක්තෝබර් මස සිට ක්‍රියාත්මක වන පරිදි සිලෝන් ෂීපින් කෝපරේෂන් ලිමිටඩ් සමාගම (CSC) විසින් පිළි ගන්නා ලද අතර MM 1 -1 කාණ්ඩයේ වසර 11 කට වැඩි කාලයක් සේවයේ නිරත සේවකයින් සඳහා ද එය ක්‍රියාත්මක කිරීම අනුමත කර ඇත.	සිලෝන් ෂීපින් කෝපරේෂන් ලිමිටඩ් සමාගම (CSCL) සම්පූර්ණයෙන්ම රජයට අයත් සමාගමක් වන බැවින්, එය මහා භාණ්ඩාගාරයේ කළමනාකරණ සේවා දෙපාර්තමේන්තුව විසින් නිකුත් කරන ලද වක්‍රලේඛ අනුගමනය කළ යුතු අතර සේවකයින් වෙත ලබා දෙන යම් විශේෂිත ගෙවීම් සඳහා අනුමැතිය ලබා ගත යුතුය.

1.8 බදු රෙගුලාසිවලට අනුකූල නොවීම

විගණන නිරීක්ෂණය

කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම

නිර්දේශය

i) 2003 සැප්තැම්බර් 3 වැනි දින අංක: VAT/Gen/04 ලිපිය මගින් නිකුත් කරන ලද දේශීය ආදායම් දෙපාර්තමේන්තුවේ නියෝගය අනුව, මුදල් පදනම මත එකතු කළ අගය මත බද්ද (VAT) ගෙවීමට සමාගම වගකීමෙන් බැඳී සිටියි. එබැවින්, ඉන්වොයිසි 20 කට අදාළව 2012 නොවැම්බර් 19 දින සිට 2018 ජනවාරි 16 දක්වා සී/ස ලංකා ගල් අඟුරු පුද්ගලික සමාගමෙන් වැට් බද්ද අය කර ගැනීමට අපොහොසත් වීම හේතුවෙන් ගෙවිය යුතු වැට් බද්ද ලෙස රු.66,419,287 ක් පැවතුණි. තවද, 2018 ජනවාරි 17 දින සිට ශුන්‍ය අනුපාතයක් වශයෙන් ප්‍රකාශයට පත් කිරීමට සලකා බලනු ලබන බත්තල් වියදමට අදාළව සී/ස ලංකා ගල් අඟුරු පුද්ගලික සමාගම සහ මෙම සමාගම අතර ඇති වූ ආරවුල සම්බන්ධයෙන් 2018 ජනවාරි 17 දින ACT 17/9 ලිපිය යටතේ දේශීය ආදායම් දෙපාර්තමේන්තුව විසින් පැහැදිලි කිරීමක් සිදු කර තිබුණි. ඒ අනුව, සී/ස ලංකා ගල් අඟුරු පුද්ගලික සමාගම මගින් සමාගම වෙත පැහැර හරින ලද වැට් බද්ද ගෙවිය යුතු බව සැලකේ. මෙම ආරවුල දීර්ඝ කාලයක් මුළුල්ලේ පවතින අතර පැහැර හරින ලද වැට් බද්ද සී/ස ලංකා ගල් අඟුරු පුද්ගලික සමාගමෙන් අයකර දේශීය ආදායම් දෙපාර්තමේන්තුව වෙත ප්‍රේෂණය කිරීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.

2018-01-17 දිනැති ඉන්වොයිස් කළ දිනට පෙර (පිටපත අමුණා ඇත) බත්තල් ගාස්තු මත වැට් බද්ද ගෙවන ලෙස දේශීය ආදායම් දෙපාර්තමේන්තුව මගින් දැනටමත් සී/ස ලංකා ගල් අඟුරු සමාගමට නියෝගයක් නිකුත් කර ඇත. නොරොච්චෝලේ බලාගාර පර්යන්තයේ CEB/LCC විසින් මතු කරන ලද ප්‍රායෝගික ගැටලුව හේතුවෙන් 2018-01-17 දිනට පසුව නිකුත් කරන ලද සියලුම ඉන්වොයිසි දේශීය ආදායම් දෙපාර්තමේන්තුව මගින් නිදහස් කරන ලදී. කෙසේවුවද, එම සමාගම විසින් මේ වන තෙක් 2018-01-17 යන ඉන්වොයිසි දිනයට පෙර නිකුත් කරන ලද බත්තල් ඉන්වොයිසිවල වැට් බදු කොටස නිරවුල් කර නොමැත. ඒ අනුව, ඔවුන් වැට් ගාස්තු නිරවුල් කරන ලද්දේ නම්, අපට එම මුදල දේශීය ආදායම් දෙපාර්තමේන්තුව වෙත නිරවුල් කළ හැකි වනු ඇත.

මෙය අනුකූලතා ගැටළුවක් බැවින් දීර්ඝ කාලයක් පවතින බැවින් සහ ආයතන දෙකම රජය සතු සමාගම් බැවින් කළමනාකාරිත්වය විසින් මෙම විෂය පිළිබඳව අදාළ අමාත්‍යාංශය හරහා ප්‍රතිවාදී කළමනාකාරිත්වය සමඟ සාකච්ඡා කිරීමට හෝ සෘජුවම මෙම ගැටළුව විසඳා ගැනීමට සහ දේශීය ආදායම් දෙපාර්තමේන්තුව වෙත නිරවුල් කිරීම සඳහා හෝ බදු ව්‍යතිරේඛ ලබා ගැනීම සඳහා හෝ වෙනම කමිටුවක් හෝ කණ්ඩායමක් පත් කළ යුතුය.

සිලෝන් ෂීපින් කෝපරේෂන් ලිමිටඩ් සමාගම (CSCL) මගින් දේශීය ආදායම් දෙපාර්තමේන්තුව වෙත මුදල් පදනම මත වැට් ගාස්තු ගෙවනු ලබන අතර මේ සඳහා දේශීය ආදායම් දෙපාර්තමේන්තුව මගින් අනුමතිය ලබා දී ඇති බව ඔබට දැනුම් දෙමු.

ii) වැට් බදු පනතේ 23 වැනි වගන්තිය අනුව මුදල් පදනම මත වැට් බදු පියවීමට - දේශීය ආදායම් දෙපාර්තමේන්තුවේ 2003 සැප්තැම්බර් 3 දිනැති VAT/Gen/04 ලිපියට අනුව, එක් එක් බදු කාලය අවසානයට ණයගැතියන් සහ ණයහිමියන්ගේ ලැයිස්තුවක් පවත්වා ගැනීම අවශ්‍ය වේ. කෙසේ වෙතත්, එම වාර්තාව පවත්වා ගැනීමට සමාගම අසමත් වී තිබුණි.

නිසි ගිණුම්කරණ පද්ධතියක් හරහා වැට් ණයගැති / ණයහිමි උපලේඛනය පිළියෙළ කළ යුතුය. කෙසේ වුවද, පද්ධතිය හරහා ණයහිමි / ණයගැති උපලේඛනය පවත්වාගෙන යාමට IFS හට එම පහසුකම ලබා දී නොමැත. ආදාන සහ ප්‍රතිදාන වැට් බදු ඇතුළු කිරීම් දෙකම පාලන ගිණුමේ සටහන් කර ඇති අතර IFS හි සියලුම ඇතුළත් කිරීම් මිශ්‍ර වී ඇත. දිනයක් තුළ සිදු කළ යුතු දැවැන්ත මෙහෙයුම පිළිබඳව සලකා බැලීමේ දී, ඇතුළු කිරීම් අතින් සිදු කිරීම පහසු කාර්යයක් නොවන බව කරුණාවෙන් සලකන්න.

දේශීය ආදායම් දෙපාර්තමේන්තුවේ අවශ්‍යතාවයට අනුකූල වීමට කළමනාකාරිත්වය පියවර ගත යුතු අතර වැට් ණයගැතියන් සහ ණයහිමියන් සඳහා වෙනම වාර්තා පවත්වාගෙන යා යුතුය.

1.9 මුදල් කළමනාකරණය

විගණන නිරීක්ෂණය

කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම

නිර්දේශය

ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත - මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශය (LKAS- 07) හි 6 ඡේදයට අනුව, මුදල් සඳහා වන අර්ථ දැක්වීමට අතැති මුදල් සහ ඉල්ලුම් තැන්පතු ඇතුළත් වන අතර සමාගමේ ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තියට අනුව, මුදල් සහ මුදල් සමානතා යන්නට අතැති මුදල්, ඉල්ලුම් තැන්පතු සහ මාස තුනක් හෝ ඊට වඩා අඩු මුල් කල්පිරීමක් සහිත අනෙකුත් කෙටිකාලීන ඉහළ ද්‍රවශීලතාවක් සහිත ආයෝජන ඇතුළත් වේ. එයට පටහැනිව, සමාගම විසින් නැව් දෙකේ කපිතාන්වරුන්ට ඔවුන්ගේ දෛනික මෙහෙයුම් සඳහා ලබා දී ඇති අක් මුදල වන රු. 8,761,567 ක් මුදල් සහ මුදල් සමානතා ලෙස සලකා නොතිබුණු අතර එය අනෙකුත් ලැබිය යුතු මුදල් යටතේ ඇතුළත් කර තිබුණි. එබැවින්, මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශයේ මුදල් හා මුදල් සමානතා මෙන්ම 2020 මාර්තු 31 දිනට මුදල් ප්‍රවාහ එම ප්‍රමාණයෙන් අඩුවෙන් දක්වා තිබුණි.

සිලෝන් ෂීපින් කෝපරේෂන් ලිමිටඩ් සමාගම (CSCL) ආරම්භයේ සිටම නැවේ කපිතාන් වෙත මුදල් නිකුත් කිරීමට සහ ලෙපර වාර්තා පවත්වා ගැනීමට අප විසින් එකම පරිචය අනුගමනය කර ඇත. තවද, නැව් වෙළඳාමේ දී, නැවේ කපිතාන් වෙත මුදල් (CTM) නිකුත් කිරීම සහ වාර්තා කිරීම සඳහා ද එම පරිචයම අනුගමනය කර ඇත. 2019/2020 මූල්‍ය වර්ෂයේ දී හැර, මේ සම්බන්ධයෙන් අපට කිසිදු විගණන විමසුමක් විගණකවරුන්ගෙන් ලැබී නොමැත.

කළමනාකාරිත්වය විසින් ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතියට අනුකූලව කටයුතු කළ යුතු අතර නැව් දෙකක් සඳහා ලබා දී ඇති අක්මුදල් ප්‍රමාණය ලැබිය යුතු මුදල් යටතේ දැක්වීම වෙනුවට මුදල් සහ මුදල් සමානතා යටතේ දැක්වීම සම්බන්ධයෙන් සලකා බැලිය යුතුය.

අප විසින් සාමාන්‍ය ආකාරයට නැවේ කපිතාන් වෙත මුදල් (CTM) නිකුත් කරන අතර නැවේ කපිතාන් විසින් එම මුදල නිරවුල් කරන තුරු ණයගැතියකු ලෙස සටහන් කරන්නෙමු. තවද, ඔබ ඔබේ විගණන විමසුමේ සඳහන් කරන ලද ආකාරයට නැවේ කපිතාන් වෙත නිකුත් කරන ලද මුදල් (CTM) අක් මුදල් ලෙස සැලකිය නොහැකිය.

2. මූල්‍ය සමාලෝචනය

2.1 මූල්‍ය ප්‍රතිඵලය

සමාලෝචිත වර්ෂයේ මෙහෙයුම් ප්‍රතිඵලය රු. 1,085,215,556 ක අලාභයක් වූ අතර පූර්ව වර්ෂයේ අනුරූප අලාභය රු. 1,523,141,091 ක් විය. එබැවින් මූල්‍ය ප්‍රතිඵලයේ රු.437,925,535 ක වර්ධනයක් නිරීක්ෂණය විය. මෙම වර්ධනයට හේතුව මූල්‍ය වියදම් රු. 465,425,682 කින් හෝ සියයට 19 කින් අඩු වීම සහ පූර්ව වර්ෂයට සාපේක්ෂව, සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ, සමාගම සතු නැවේ භාණ්ඩ ප්‍රවාහන ආදායම රු. 473,399,958 කින් හෝ සියයට 40 කින් වැඩිවීමයි.

2.2 ප්‍රධාන ආදායම් සහ වියදම් අයිතමවල ප්‍රවණතා විශ්ලේෂණය

අයිතමය	2019/20	2018/19	වැඩිවීම/(අඩුවීම)	ප්‍රතිශතය
මුළු ආදායම	3,849,354,149	3,053,156,359	796,197,790	26.08
සමාගමට අයත් නැව් මගීන් භාණ්ඩ ප්‍රවාහන ආදායම	1,638,808,541	1,165,408,583	473,399,958	40.62
සමාගමට අයත් නැව් මගීන් කුලී ආදායම	592,200,642	853,074,876	(260,874,234)	(30.58)
ඇමතුම් කොමිස්	542,878,386	484,767,562	58,110,824	11.99
නිෂ්කාශනය සහ යොමු කිරීම	19,583,422	45,227,864	(25,644,442)	(56.70)
මුහුදු ගමන	1,055,883,158	504,664,830	551,218,328	109.22
සෘජු වියදම්	2,636,981,156	2,075,877,736	561,103,420	27.03
දළ ලාභය	1,212,372,993	977,278,623	235,094,370	24.06
මූල්‍ය වියදම්	1,952,380,884	2,417,806,566	(465,425,682)	(19.25)
විනිමය අලාභ	1,009,958,492	1,487,775,753	(477,817,261)	(32.12)
පොළී වියදම් - යාත්‍රා ණය	942,422,392	930,030,813	12,391,579	1.33
වගකීම්				
දිගු කාලීන ණය ගැනීම්	12,434,283,858	11,502,038,858	932,245,000	8.11
කෙටි කාලීන ණය ගැනීම්	808,290,000	747,600,000	60,690,000	8.12
මුළු ණය ගැනීම්	13,242,573,858	12,249,638,858	992,935,020	8.11

පහත නිරීක්ෂණ සිදු කරනු ලැබේ.

- i. සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා සමාගමේ ආදායම පූර්ව වර්ෂය සමඟ සැසඳීමේ දී, රු.මිලියන 796.2 ක් හෝ සියයට 26 ක වර්ධනයක් විය. මේ අතර, පූර්ව වර්ෂය සමඟ සැසඳීමේ දී, මුහුදු ගමන් ආදායම රු. මිලියන 551.2 ක් හෝ සියයට 109 ක් වර්ධනය වී තිබූ අතර මුළු සෘජු වියදම රු. මිලියන 561.1 ක් හෝ සියයට 27 ක් වර්ධනය වී තිබුණි.
- ii සමාගමේ ආදායම සහ දළ ලාභය අනුපිළිවෙලින් සියයට 26 කින් සහ සියයට 24 කින් ඉහළ ගොස් තිබුණි. මේ අතර, මූල්‍ය වියදම රු. මිලියන 465.4 කින් හෙවත් සියයට 19 කින් අඩු වී තිබුණි. බදු පසු ශුද්ධ අලාභය සියයට 28 කින් අඩු විය. විනිමය අලාභය අඩුවීම මෙයට හේතු විය.

2.3 අනුපාත විශ්ලේෂණය

අනුපාතය	2019/20 ප්‍රතිශතය	2018/19 ප්‍රතිශතය
ලාභදායීතා අනුපාත		
දළ ලාභ ආන්තිකය	31	32
බදු ගෙවීමට පෙර ශුද්ධ අලාභ ආන්තිකය	(28.2)	(49.9)
හිමිකම් මත ප්‍රතිලාභ (දෙකම සෘණ වේ)	90.5	1981
යෙද වූ ප්‍රාග්ධනය මත ප්‍රතිලාභය	(1)	(5)
වත්කම් මත ප්‍රතිලාභය	(8)	(8)
කොටසක් සඳහා ඉපයීම්	(217)	(305)
දුර්වලතා අනුපාත		
ජංගම අනුපාතය	1:1.27	1:1.23
ක්ෂණික අනුපාතය	1:1.18	1:1.19

පහත නිරීක්ෂණ සිදු කරනු ලැබේ.

- 2.3.1** පූර්ව වර්ෂයට සාපේක්ෂව, 2018/19 වර්ෂයේ ශුද්ධ (අලාභය) සියයට 49.9 සිට සියයට 28.2 දක්වා අඩු වී ඇත. පූර්ව වර්ෂය සමඟ සැසඳීමේ දී, සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ වත්කම් භානිකරණය සියයට 100 කින් වැඩි වී තිබුණද, මූල්‍ය වියදම් සියයට 19 කින් ද, අනෙකුත් ආදායම් සියයට 50.3 කින් ද අඩු වී ඇත. සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ ශුද්ධ අලාභ ආන්තිකය සැලකිය යුතු මට්ටමින් ඉහළ නැඟීමට එය ප්‍රධාන හේතුව විය.
- 2.3.2** 2018/19 සිට 2019/20 දක්වා යෙද වූ ප්‍රාග්ධනය මත ප්‍රතිලාභ අනුපාතය සියයට -5 සිට -1 දක්වා සෘණ අගයක් ලෙස පැවතුනි.
- 2.3.3** පූර්ව වර්ෂයට සාපේක්ෂව, සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ සමාගමේ ජංගම අනුපාතය 1.23 සිට 1.27 දක්වා සුළු වශයෙන් වැඩි වී ඇත. සමාගම සතු නැවේ භාණ්ඩ ප්‍රවාහන ආදායම සියයට 40 කින් වැඩි වීම මෙම වර්ධනයට හේතු විය.
- 2.3.4** ප්‍රවර්තන වර්ෂයේ මෙහෙයුම් ප්‍රතිඵල වර්ධනය වීම හේතුවෙන් එක් කොටසක් සඳහා සෘණ ඉපයීම් රු. 305 සිට රු. 217 දක්වා සියයට 29 කින් ඉහළ ගොස් ඇත.

3. මෙහෙයුම් සමාලෝචනය

3.1 කළමනාකරණ අකාර්යක්ෂමතා

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරීත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
සමාගම එක් බැංකු ගිණුමක් සඳහා IFS ගිණුම්කරණ පද්ධතියේ වෙනම ලෙජර ගිණුම් දෙකක් පවත්වාගෙන ගොස් ඇත.	විගණකගේ නිරීක්ෂණය නිවැරදි නමුත් ශේෂය බැංකු සැසඳුම් ප්‍රකාශයට එකඟ වේ. එය ලෙජර ශේෂවලට බලපෑමක් සිදු කර නොමැත.	කළමනාකාරීත්වය විසින් ගැටලුව නිවැරදි කිරීමට කටයුතු කර, එක් බැංකු ගිණුමක් සඳහා තනි ලෙජර ගිණුමක් පවත්වාගෙන යාමට පියවර ගත යුතුය.

3.2 මානව සම්පත් කළමනාකරණය

විගණන නිරීක්ෂණය

කළමනාකාරීත්වයේ අදහස් දැක්වීම

නිර්දේශය

සමාගමට අනුයුක්ත කර සිටින සේවකයකු (රියදුරු) 2017 මාර්තු 20 සිට විගණනය අවසන් කරන දිනය දක්වා වරාය සහ නාවික අමාත්‍යාංශය වෙත සේවය ලබා දී තිබූ අතර සමාගම විසින් එහි සේවක පටි ලැයිස්තුව මගින් වැටුප් ලබා දී තිබුණු බව නිරීක්ෂණය විය.

එවකට වරාය හා නාවික අමාත්‍යාංශයේ අතිරේක ලේකම්වරයා විසින් කරන ලද ඉල්ලීමකට අනුව, රේඛීය අමාත්‍යාංශයේ ඉල්ලීම පරිදි, 2017/01/20 දින සිට ක්‍රියාත්මක වන පරිදි, රියදුරු, එම්.එම්. ජයතිස්ස මහතාගේ සේවය වරාය හා නාවික අමාත්‍යාංශය විසින් ලබා ගනියි. සිලෝන් ෂීප්ස් කෝපරේෂන් ලිමිටඩ් සමාගම මගින් ඔහුගේ වැටුප ගෙවයි. 2019 අප්‍රේල් 11 දිනැති අපගේ ලිපිය මගින් ජයතිස්ස මහතා නැවත සිලෝන් ෂීප්ස් කෝපරේෂන් ලිමිටඩ් සමාගම වෙත මුදා හරින ලෙස ඉල්ලීමක් කර තිබුණද, රේඛීය අමාත්‍යාංශය මගින් 2019 අප්‍රේල් 23 දිනැති ඔවුන්ගේ ලිපිය මගින් ලබා දී ඇති පිළිතුර වන්නේ අමාත්‍යාංශයට ජයතිස්ස මහතාගේ සේවය තවත් කාලයක් සඳහා අවශ්‍ය වන බවයි.

අමාත්‍යාංශය සහ සමාගම එකිනෙකට වෙනස් ආයතන දෙකක් වන බැවින්, අවම වශයෙන් සමාගමේ මුදලින් කළ ගෙවීම් නැවත අය කර ගැනීමටවත් කළමනාකාරීත්වය විසින් පියවර ගත යුතුය.